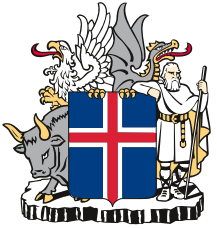

25. október 2023

Vinna stýrihóps um verndun hafsins - framvinda

Skipan stýrihóps um verndun hafsins

Skipaður af matvælaráðherra 29.3.2023

Hefur það hlutverk að leiða vinnu er lýtur að því að skilgreina áherslur Íslands varðandi verndun hafsvæða innan íslenskrar lögsögu

Fulltrúar frá matvælaráðuneytinu, umhverfis-, orku- og

loftslagsráðuneytinu,
Hafrannsóknastofnun,
Náttúrufræðistofnun Íslands,
Umhverfisstofnun

Hlutverk stýrihópsins

Rýna stjórnkerfi verndunar og nýtingar hafsins hér við land í ljósi áherslu á *virka svæðisvernd* í hafi (OECMs) m.a. með hliðsjón af leiðbeiningum alþjóðastofnana og alþjóðasamninga.

Draga saman þekkingu sem er til varðandi hafsvæðið við Ísland og afmarka svæði sem hafa mikið verndargildi og svæði sem eru í hættu á að vera raskað. Leita til sérfræðinga

utan ráðuneytisins og stofnana þess. **Jafnframt skal leitað tillagna helstu hagsmunaaðila.**

Greina svæði með kerfisbundnum hætti og forgangsraða m.t.t. vistfræðilegrar sérstöðu, ógna og álags og gera tillögur að svæðum sem þurfa verndunar við og afmörkun þeirra.

Áherslur

Horft til viðmiðs um að a.m.k. 30% heimshafanna verði innan verndarsvæða eða njóti annarrar virkrar svæðisbundinnar verndar.

Stefnt verði á að a.m.k. 30% efnahagslögsögu njóti verndar í samræmi við fyrrgreind markmið.

Markmið verndunar séu skýr og að með vöktun svæða sem njóta verndunar og eftirfylgni (eftirliti) fái staðfesting á árangri aðgerða.

Útnefning verndarsvæða og annarrar svæðisbundinnar verndunar á grundvelli laga verður

unnin á vísindalegum grunni og í samráði við haghafa.

Safna saman þekkingu um vistkerfi og vistgerðir. Lagt verði mat á vistfræðilegt gildi og sérstöðu.

Við mat á verndarþörf verði horft vistfræðilegrar sérstöðu, ógnir og álag gagnvart vistkerfum og svæðum sem teljast verndarþurfi s.s. vegna mengunar, rasks, ósjálfbærrar nýtingar og framandi ágengra tegunda.

Tímalína

Fyrstu tillögur til ráðherra 1. des 2023

Starfstími til 30. apríl 2024

Rýni stjórnkerfis og verndunar

Stjórnkerfi nýtingar nytjastofna sjávar

Náttúruverndarlög

Sérlög, skipulagslöggjöf, lög um lax- og silungsveiði

- Samantekt um helstu stjórnæki – lög og reglugerðir

Leiðbeiningar alþjóðastofnana

Hvernig passa reglur um stjórn nýtingar og verndun við leiðbeiningar?

- Afmörkun
- Stjórnun svæðis
- Líffræðileg fjölbreytni innan svæðis
- Álag og ógnir

Virk svæðisvernd (OECEM)

þarf að vera skilgreint ferli – allir
hlutaðeigandi þurfa að vita hvernig
verkefnin eru unnin

Staðfesta ferli með reglusetningu

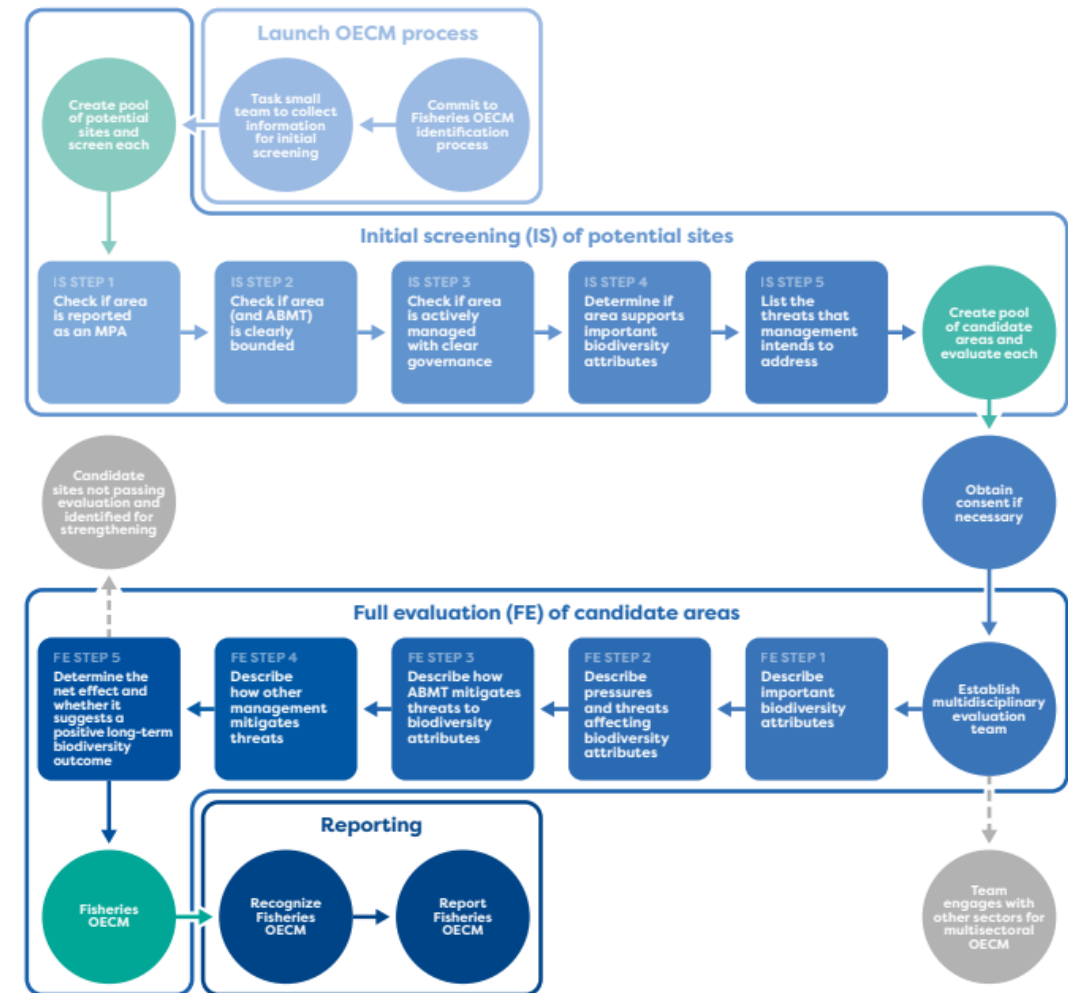
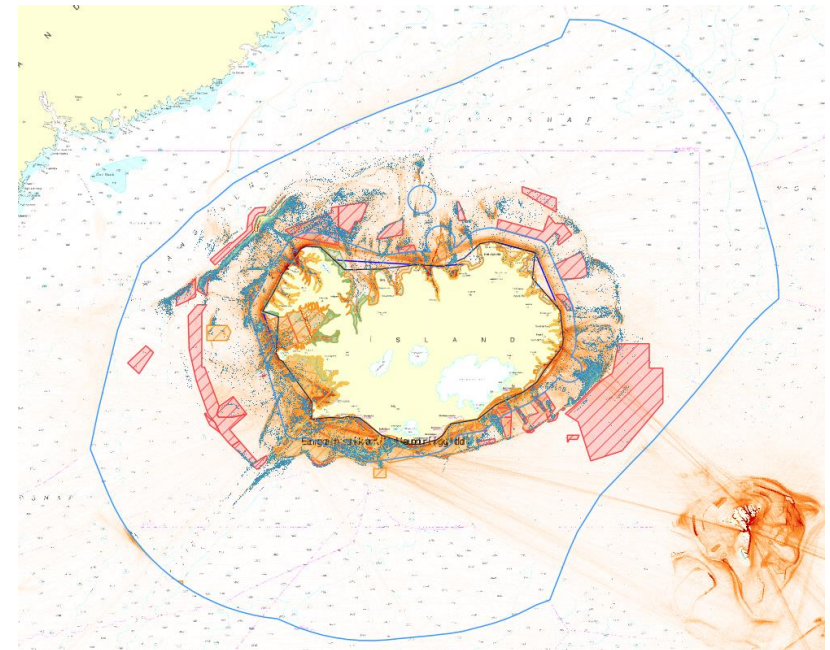

Figure 7. Phases and systematic steps in one possible Fisheries OECEM identification process

Upplýsingar um hafsvæði

Safna saman þekkingu á hafsvæðum

- Verndargildi, mikilvæg búsvæði, tegundir og tegundahópar, álag, óvissa, hvar er brýnt að bæta þekkingu
- Hafsjá:
<https://atlas.lmi.is/mapview/?application=haf>

Þekking á hafsvæðum

Hvernig ætti að útfæra samstarf stjórnvalda og hagsmunaaðila um kortlagningu viðkvæmra hafsvæða?

- Skoða tækifæri fyrir þátttöku hagaðila í söfnun vísindalegra upplýsinga.
- Skilgreina kerfi til að safna upplýsingum t.d. með könnunum,

viðtölum, vinnufundum, gagnagáttum, notkun snjallhugbúnaðar o.fl.

- Samtenging við vísindalega gagnaöflun og gegnsæi við úrvinnslu og framsetningu.

Næstu skref

1. Samantekt um reglur um nýtingu og vernd
2. Samanburður við alþjóðlegar leiðbeiningar fyrir *virka svæðisvernd*
3. Móta tillögu að verklagi við undirbúning og innleiðingu *virkrar svæðisverndar*
4. Móta verklag við að safna staðbundinni þekkingu
5. Reglulegt samtal í vinnunni framundan við umgengnishópinn